

Nei til en udemokratisk og miljøfiendtlig handelsavtalen med Mercosur

Handelsavtalen Norge er i ferd med å inngå, med Mercosur gjennom EFTA-samarbeidet er et udemokratisk, usosialt og miljøfiendtlig prosjekt. Forhandlingene har skjedd uten innspill og innsyn fra urfolk, bønder og sivilsamfunn. Avtalen hviler på et godt skrevet bærekraftkapittel med referanser til blant annet Paris-avtalen, men som ikke er bindende for partene i avtalen. Brasils nåværende regjering viser også liten vilje til å beskytte egen regnskog, urfolk eller respektere Paris-avtalen. Norge kan ikke inngå en ny handelsavtale i en slik kontekst!

Dette er en bred handelsavtale som omfatter handel med både varer, tjenester og naturressurser, og legger til grunn lave eller ikke-eksisterende tollsatser på kvoter. Handelsavtalen åpner blant annet for økt eksport av tollreduerte kjøttkvoter og soyamel fra MERCOSUR-landene, og økt eksport av petroleum og oppdrettslaks fra Norge¹. Produksjon av soya og storfe er av de viktigste årsakene til avskoging av Amazonas, og okkuperer i dag mer enn 60% av de avskogede områdene.² Norsk land- og havbruk har et uttalt ønske om redusert import av brasiliansk soya. Med denne avtalen tilrettelegger regjeringen likevel for økt import fra MERCOSUR, samtidig som vi vet at norsk import bidrar til en raskt voksende global etterspørsel etter soya, som legger press på mennesker og miljø i Brasil. Dette gjelder til tross for at soyaen vi importerer til Norge er miljøsertifisert. Brannene i Amazonas kan altså bli morgendagens nye beitemarker og soyaåkre.

Avtaleutkastet har blitt forhandlet og signert uten demokratisk prosess og innsyn. Sivilsamfunn, miljø- og bondeorganisasjoner på begge sider av avtalen har uttalt seg kritiske, men opplever å ikke bli hørt. Mangel på innsyn i slike avtaler er et alvorlig demokratisk problem som i dette tilfellet vil kunne ha enorme konsekvenser for miljø og sivilsamfunn på begge sider av avtalen.

Regjeringen uttaler at avtalen har retningslinjer for bærekraft. Dersom avtalen i sin helhet ligner EU-Mercosur-avtalen, er bærekraftkapittelet det eneste avtalekapitlet som ikke er bindende³. Det er bekymringsverdig i en avtale med en av verdens mektigste regjeringer som fører en miljøfiendtlig politikk og representerer en stor trussel mot Amazonas. Dette er bakgrunnen for at både sivilsamfunn og miljøvern-ministere i EU har uttalt seg skeptisk til å inngå avtalen med Mercosur, og signalisert at de ikke vil ratifisere avtalen før Brasils president viser vilje til endring i sin miljøfiendtlige politikk.

Handelsavtalen mellom EFTA og MERCOSUR representerer en økonomisk politikk som fremforhandles bak lukkede dører og som ødelegger for miljø, urfolk og bønder på begge sider av avtalen. Det kan vi ikke godta!

[Forøvrig viser vi til norsk sivilsamfunns uttalelse og krav om å bremse avtalen.](#)⁴

¹ Regjeringen.no 2020: [Fakta om frihandelsavtalen med Mercosur](#)

² Regnskogsfondet 2014: [Derfor forsvinner regnskogen](#)

³ Attac Norge 2020: [Handelsavtale raserer regnskogen](#)

⁴ Latin-Amerikagruppene i Norge m. fler. 2019: [Brems handelsavtalen med Mercosur](#)